

Аналитикалық анықтама

Алматы қаласы әлеуметтік әл-ауқат басқармасының "Шаңырақ" әлеуметтік қызмет орталығы" КММ қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау бойынша.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (бұдан әрі-талдау) "Шаңырақ" әлеуметтік қызмет орталығы" КММ (бұдан әрі-Орталық) қызметінде жүргізілді.

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V ҚР Заңының 8-бабы, 1-тармағы, 5-тармақшасына, "сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдаудың үлгілік қағидаларына" сәйкес, ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 19.10.2016 жылғы №12 бұйрығымен бекітілген.

Ішкі талдау жүргізу негізі: "Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін жұмыс тобын құру туралы" Орталық директорының 19.05.2022 жылғы № 69-П бұйрығы.

Ішкі талдау жүргізу кезеңі: 14.04.2022 ж. бастап 2022 жылғы 15 маусымға дейін.

Ішкі талдау объектісі қызметінің талданатын кезеңі: 2022 жылғы 5 қаңтардан бастап 2022 жылғы 14 маусымға дейін.

Талдау келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

- 1) Мемлекеттік сатып алуды және Орталықтың Қаржы-шаруашылық қызметін көрсету бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

1. Мекеменің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілер және құқықтық актілер.

Алматы қаласы әлеуметтік әл-ауқат басқармасының "Шаңырақ" әлеуметтік қызмет орталығы" КММ "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" 21.06.2013 жылғы Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген зейнеткерлік жасқа толған, өз бетінше жұмыс істей алмайтын бірінші, екінші топтағы мүгедектер мен қарт адамдардың (бұдан әрі-қызмет алушы) тәулік бойы тұрақты тұруына арналған коммерциялық емес медициналық-әлеуметтік ұйым болып табылады өзіне денсаулық жағдайы бойынша стационар жағдайында арнаулы әлеуметтік қызмет көрсетуге мұқтаж адамдарға қызмет көрсету.

Стационарлық үлгідегі ұйымдарда бюджет қаражаты есебінен арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету халықты әлеуметтік қорғау саласындағы облыстық уәкілетті органдардың жолдамасы бойынша қызмет алушының тұрғылықты жері бойынша аудандардың, облыстық және Республикалық маңызы бар қалалардың (астананың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімдері арқылы жүзеге асырылады. Жұмыс тобы Орталықтың қызметін қозғайтын функцияларды және олармен байланысты кодекстерді,

зандарды, нормативтік-құқықтық актілерді: Қазақстан Республикасының Бюджет кодексін, Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі, "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодексі)" Қазақстан Республикасының кодексін, "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының Кодексі талдады. Қазақстан Республикасының Заңы: "Мемлекеттік сатып алу туралы", "Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы", "Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы", "Қазақстан Республикасында мүгедектерді әлеуметтік қорғау туралы", "арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы", "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің бұйрығына 4-қосымша Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін ұйымдар қызметінің қағидаларын бекіту туралы, "Шығыстардың, оның ішінде жасалған азаматтық-құқықтық мәмілелерді тіркеу міндетті болып табылатын шығыстардың экономикалық сыныптамасы ерекшеліктерінің тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің бұйрығы

Талдау нәтижелері бойынша нормативтік құқықтық актілерде лауазымды адамдардың өз қалауы бойынша шешімдер қабылдауына ықпал ететін, заңнаманы өз бетінше түсіндіруге мүмкіндік туғызатын құқықтық олқылықтар белгіленбеген.

Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттіктер мен нормалардың болуы анықталған жоқ.

Ұсыным: НҚА-да түсіндіру кезінде теріс пайдалануға жол беретін екі түрлі тұжырым, басқа нормативтік актілерге қате сілтемелер, нормалар жанжалдары мен құқықтық олқылықтар анықталған жағдайда жоғары тұрған уәкілетті органға оларды нақтылау қажеттігі туралы ұсыныстарға бастамашылық ету.

2.Қаржы-шаруашылық қызметі .

Талданып отырған кезеңдегі нақты игеру 99% - ды құрайды. 2022 жылғы 14 маусымда жалақы және салық аудару бойынша кредиторлық берешек жоқ.

Жалпы шығыс 1 066 772 000 теңге 2022 жылға бөлінген бюджет бойынша орталық ерекшеліктер бойынша қаржыландыру жоспарына сәйкес талданып отырған кезеңде мақсаты бойынша пайдаланылды.

3.Мемлекеттік сатып алулар.

Орталықтың жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін қажетті тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алу "Мемлекеттік сатып алу туралы" Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы № 434-V Заңына (бұдан әрі-заң) сәйкес мемлекеттік сатып алу веб – порталында жүзеге асырылады.

2022 жылдың бірінші жартыжылдығына арналған мемлекеттік сатып алудың жылдық жоспарын талдау жылдық жоспар тармақтардан тұратынын көрсетті, оның ішінде сатып алу Мемлекеттік сатып алудың мынадай түрлерімен жүргізілді: ашық конкурс-3, біліктілікті алдын ала іріктеумен жүргізілетін конкурс-0, баға ұсыныстарын сұрату - 17 шарт-15 жоспардың тармағы баға ұсыныстарын сұрату тәсілімен ойнатылды. Тікелей шарт жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен(тауар,қызмет)-18 шарт сатып алу мәнінің түрі (жұмыс), 23 шарт-сатып алу мәнінің түрі (қызмет). Бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алудың жалпы санынан 42% - ды құрады.

Заңның 39-бабына сәйкес мемлекеттік сатып алу туралы шартты тікелей жасасу арқылы бір көзден алу тәсілімен мемлекеттік сатып алу, егер осындай біртекті тауарлардың құндық мәндегі жылдық көлемі айлық есептік көрсеткіштің жүз еселенген мөлшерінен аспаса, егер осындай біртекті жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің құндық мәндегі жылдық көлемі бір жүз еселенген айлық есептік көрсеткіштен аспаса, біртекті тауарларды сатып алу жағдайларында жүзеге асырылады республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің бес жүз еселенген мөлшерінен аспайды.

Осылайша, тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді жеткізушіні таңдау туралы шешім қабылдау сыбайлас жемқорлық өрісін тудырады.

Заңның 12-бабына сәйкес шарттар жасасудан жалтарған, міндеттемелерін орындамаған не тиісінше орындамаған және біліктілік талаптары және (немесе) конкурстық баға ұсынысына әсер ететін құжаттар бойынша дұрыс емес мәліметтер ұсынбаған әлеуетті өнім берушілер тізілімге енгізілуге жатады.

Осылайша, мемлекеттік сатып алу саласында тізілімдерді қалыптастыру және жүргізу қағидаларының 18, 19-тармақтарына сәйкес тапсырыс берушілер веб-портал арқылы немесе қағаз жеткізгіште заңды күшіне енген сот шешімін алғаннан кейін үш жұмыс күні ішінде, сондай-ақ көзделген мәліметтерді Тізілімге енгізу үшін уәкілетті органға жіберуге міндетті.

Сатып алуға қатысушылардың теріс пиғылы бюджет қаражатының уақтылы игерілуіне, мемлекеттік мекемелер мен әлеуметтік объектілердің тауарларымен және көрсетілетін қызметтерімен қамтамасыз етілуіне тікелей әсер етеді.

2022 жылдың ағымдағы кезеңінде орталықтың шарттық міндеттемелерін орындамаған не жасалған шарттары бойынша міндеттемелерін тиісінше орындамаған өнім берушілерде -1(ЖК-Жанай сот өндірісінде) бар.

Орталықта интернет-ресурс жоқ, бұл "ақпаратқа қол жеткізу туралы" Қазақстан Республикасы Заңының сақталмағанын және қызмет, басшылық, бос лауазымдар туралы мәліметтер, қаржылық есептілік, бюджет қаражатының жұмсалуды туралы ақпарат, жүргізілетін мемлекеттік сатып алу туралы мәліметтер және орналастыру міндеті қолданыстағы заңнамада белгіленген өзге де ақпарат бөлігінде ашықтықтың жоқтығын көрсетеді.

Ұсынымдар:

Мемлекеттік сатып алу саласындағы қолданыстағы заңнаманың бұзылуына жол бермеу мақсатында басшылық бақылау жүргізуді қамтамасыз етсін және Мемлекеттік сатып алу жөніндегі менеджерге жосықсыз өнім берушілер тізіліміне енгізу үшін сот органына талап арыздарды жіберу қажеттігі туралы басшылықты уақтылы хабардар ету бойынша жауапкершілікті бекітсін.

Мемлекеттік сатып алу жоспарына талдау жүргізу және оның нәтижелері бойынша бір көзден сатып алуды азайту (алып тастау) жөнінде шаралар қабылдау.

Орталық қызметінің ашықтығын қамтамасыз ету және Ақпаратқа қол жеткізу туралы қолданыстағы заңнаманы сақтау мақсатында басшылыққа Орталықтың интернет-ресурсын құру бойынша шаралар қабылдансын.

4. Бағыты бойынша-кәсіпорынның ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Орталықтың штат саны 261,5 бірлікті құрайды, нақты саны 14.06.2022 ж. - 212 бірлік, Бос орындар-7 бірлік.. Штаттық кестеге сәйкес басшылық лауазымдар орталығында – 4 бірлік.

2022 жылғы қаңтардан 2022 жылғы маусымға дейін барлығы 21 қызметші жұмыстан шығарылды. (ҚР ЕК-нің 52-бабы бойынша жұмыстан босатылған қызметшілер жоқ)

01.01.2022 жылдан бастап 2022 жылғы 14 маусым аралығында 25 адам қабылданды. Барлық қызметкерлер Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының жанындағы Құқықтық статистика және арнайы есепке алу Комитетінің "Ақпараттық сервис" базасы бойынша тексерілді – соттылығы жоқ.

Тәртіптік тәжірибені талдау:

Ұсынылған есептік деректерге сәйкес Орталықта тәртіптік жауапкершілікке тартылған қызметкерлердің саны 01.01.2022 жылдан бастап – 2 қызметкер сөгіс алды.

Қызметкерлердің жеке істеріндегі мәліметтерге талдау жүргізу кезінде жақын туыстарының бірлесіп жұмыс істеу фактілері анықталған жоқ.

Ұсынымдар: Кадрлық персонал бөлімі бос лауазымдарды уақтылы жинақтау бойынша шаралар қабылдасын. Кадрлық құрамның сапасын арттыру мақсатында, олардың біліктілік даярлығы деңгейін және іскерлік қасиеттерін анықтау бойынша біліктілігіне сәйкес, "Еңбек"бағдарламасы бойынша бос лауазымға орналасуға конкурстық комиссия құру туралы мәселе қаралсын.

Қызметкерлерге сыйлықақы беру. "Азаматтық қызметшілерге, мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен ұсталатын ұйымдардың қызметкерлеріне, қазыналық кәсіпорындардың қызметкерлеріне еңбекақы

төлеу жүйесі туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 31 желтоқсандағы № 1193 қаулысына (бұдан әрі – 1193 қаулы) сәйкес Орталық директорына қызметкерлерге сыйақы беру құқығы берілді.

2022 жылғы қаңтар-маусым аралығында 3 сыйлық берілді: оның ішінде - 3 мемлекеттік мерекелер құрметіне.

Орталықта қызметкерлерге сыйлықақы беру кезінде сыйлықақы беру шарттары Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 29 тамыздағы N 1127 қаулысына (бұдан әрі – 1127 қаулы) сәйкес қолданылады, онда қызметкерге сыйлықақы беру жүргізілмейді:

- 1) оның алынбаған тәртіптік жазасы болған кезде;
- 2) тиісті органда бір айдан кем;
- 3) сынақ мерзімінен өту кезеңінде.

Ұсынымдар:

Лауазымдарға орналасу біліктілігіне қойылатын қолданыстағы бекітілген талаптарға сәйкес мамандарды қабылдау бойынша бақылауды күшейту.

Басшылық Қазақстан Республикасының қолданыстағы еңбек заңнамасының нормаларын сақтау және болдырмау бойынша тұрақты мониторинг жүргізсін.

5. Арнаулы әлеуметтік қызмет көрсету.

Стандартқа сәйкес және "арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсететін ұйымдар қызметінің қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2018 жылғы 29 тамыздағы № 379 бұйрығымен (бұдан әрі-бұйрық) – Бұйрық) Орталық "Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы" 21.06.2013 жылғы ҚР Заңымен белгіленген, өз бетінше қызмет көрсете алмайтын және денсаулық жағдайы бойынша стационар жағдайында арнаулы әлеуметтік қызмет көрсетуге мұқтаж бірінші, екінші топтағы мүгедектер мен зейнеткерлік жасқа толған қарт адамдардың(бұдан әрі-қызмет алушы) тәулік бойы тұрақты тұруына арналған.

Орталыққа қабылдау және арнаулы әлеуметтік қызмет көрсетуді тоқтату стандартқа сәйкес жүргізіледі.

Қызмет алушыларға арнаулы әлеуметтік қызметтердің 7 түрі көрсетіледі: әлеуметтік-тұрмыстық, әлеуметтік-медициналық, әлеуметтік-психологиялық, әлеуметтік-еңбек, әлеуметтік-мәдени, әлеуметтік-экономикалық және әлеуметтік-құқықтық қызметтер.

2022 жылғы 1 қаңтар мен 2022 жылғы 14 маусым аралығындағы кезеңде арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету 17 қызмет алушыға тоқтатылды.

Оның ішінде: қызмет алушылардың өтініші бойынша – 4 адам; қайтыс болғандар – 14 адам. Есепті кезеңде "Шаңырақ" әлеуметтік қызметтер орталығы" КММ - не 28 адам келді.

Ұсынымдар:

Орталықтың қызмет алушыларымен салауатты өмір салтын

насихаттауды, психопрофилактикалық жұмысты жүргізуді, қызмет алушыларды бос уақыт іс-шараларына, мәдени-патриоттық іс-шараларға қатысуға тартуды күшейту.

6.Сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмыс.

2022 жылға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жоспары әзірленді. Орталық қызметкерлерінің "сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V ҚР Заңын сақтауы бойынша жаппай құқықтық оқу өткізілді, Қазақстан Республикасының "Мемлекеттік сатып алу туралы"Заңы

Ұсынымдар:

2022 жылға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жоспарын әзірлеу және жандандыру және Қазақстан Республикасының 2015-2025 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стратегиясын іске асыру жөнінде шаралар қабылдау

Жұмыс тобының төрағасы:

АХБ директорының орынбасары

Битманова А.С.

Комиссия мүшелері:

Директордың әлеуметтік

жұмыс жөніндегі орынбасары

Шамиева А.М.

Бас есепші

Келтайкызы А.К.

Зангер

Жакупова А.Б.

Комиссия хатшысы:

Ерденбекова М.А.